

Vliv menopauzy na kůži z pohledu gynekologa

doc. MUDr. Peter Koliba, CSc.¹, MUDr. Radek Litvik²

¹Gynekologická ambulance Gynartis, s. r. o., Ostrava

²Kožní oddělení, Fakultní nemocnice v Ostravě, LF OU Ostrava

Menopauza je přirozený biologický stav, kdy končí reprodukční období života ženy. Hormonální změny, hlavně pokles estrogenu, významně ovlivňují všechny tkáně, kde jsou estrogenové receptory, včetně kůže. Tento článek shrnuje, jak menopauza ovlivňuje zdraví kůže a popisuje současné dostupné terapeutické přístupy ke zvládnutí těchto změn, které se projevují jako stárnutí pleti, suchost, ztráta kolagenu a zvýšeného rizika některých dermatologických problémů. Zkoumá dostupné možnosti zmírnění těchto účinků, včetně hormonální substituční terapie (HRT), lokální léčby, úprav životního stylu a nových terapií.

Klíčová slova: menopauza, stárnutí pleti, kožní změny, atrofie kůže.

Effect of menopause on the skin from the gynaecologist's perspective

Menopause is a natural biological state when the reproductive period in a woman's life ends. Hormonal changes, particularly a decrease in oestrogen levels, significantly affect all tissues with oestrogen receptors, including the skin. The present article summarizes how menopause affects skin health and describes the currently available therapeutic approaches to managing these changes that are manifested as skin ageing, dryness, loss of collagen, and increased risk of some dermatological conditions. It also explores the options available to mitigate these effects, including hormone replacement therapy (HRT), topical treatments, lifestyle modifications, and novel therapies.

Key words: menopause, skin ageing, skin changes, skin atrophy.

Úvod

Menopauza je fyziologický proces charakterizovaný ukončením menstruačních cyklů a reprodukční schopnosti ženy. Nastává v období mezi 45. a 55. rokem života. V tomto období nastávají významné hormonální změny, zejména snížení hladiny estrogenu. Menopauza bývá spojována s celou řadou potíží, ať už jde o nepravidelné krvácení, návaly horka nebo pocení, poruchy spánku, a pak je celá řada problémů, o kterých se mluví málo. Jde o metabolické změny, ke kterým patří kromě osteoporózy, kardiovaskulárních změn, urogynekologických problémů, také zhoršená kvalita pleti a vlasů, suchost kůže a sliznic. Pokles estrogenů se na kůži významně projevuje. Kůže je největším orgánem lidského těla a je vysoce citlivá na změny systémových hormonů, zejména estrogenů.

Vliv menopauzy na kůži

Menopauza je přirozený proces, kterým se označuje poslední menstruační krvácení, když už poté žena 1 rok nekrváčí. Období, které samotné ukončení menstruace předchází, označujeme jako období tzv. perimenopauzy, které může trvat 3 až 5 let. Má několik fází a nejčastěji nastává u žen okolo 45. až 55. roku života. Jednotlivé fáze doprovází hormonální změny spojené se sníženou produkcí ženských hormonů, a to nejdříve progesteronu (v důsledku chybění ovulace) a následně dochází k poklesu hladiny estrogenu. A právě tento úbytek estrogenů se může projevit ve změnách trofiky kůže a vlasů. V období menopauzy kůže postupně ochabuje, ztrácí pevnost a objevují se vrásky. Vlivem nízké produkce estrogenu přichází i o kolagen – během prvních 5 let

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Dermatol. praxi.* 2025;19(2):53-55

<https://doi.org/10.36290/der.2025.011>

Článek přijat redakcí: 5. 3. 2025

Článek přijat k tisku: 15. 4. 2025

doc. MUDr. Peter Koliba, CSc.

koliba@gynartis.cz